
Uchwały Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej

Palestra 8/11(83), 72-75

1964

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Zmarły był od 1931 r. adwokatem w Wilnie, a po wojnie osiadł na Wybrzeżu, ograniczając się jedynie do wykonywania funkcji radcy prawnego.

Zmarły posiadał rozległą wiedzę prawniczą, którą chętnie dzielił się z kolegami.

4. Dnia 25.III.1964 r. zmarł adw. Józef Edward Quirini, członek Zespołu Adwokackiego Nr 11 w Gdańsku.

Zmarły pełnił od 1926 r. funkcje w Prokuraturze w Równem, Lublinie, Wilnie i Ostrowie Wlkp., a po wojnie — ostatnio w Elblągu. W roku 1949 został wpisany na listę adwokatów Wojewódzkiej Izby Adwokackiej w Gdańsku.

Adw. Quirini wykonywał zawód adwokata do ostatniej chwili swego życia, zdobywając sobie życzliwość i uznanie ogółu adwokatów.

NACZELNA RADA ADWOKACKA

Uchwały Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej

1. UCHWAŁA PODJĘTA PRZEZ RADĘ ADWOKACKĄ W TRYBIE ART. 27 USTAWY O USTROJU ADWOKATURY POWINNA ZAWIERAĆ POUCZENIE O MOŻLIWOŚCI WNIESIENIA ODWOŁANIA, JEŻELI DOTYCZY BEZPOŚREDNIO POSZCZEGÓLNEJ OSOBY

(uchwała Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 23 lipca 1964 r.)

Uzasadnienie

Według art. 27 ustawy o u.a. rada adwokacka z urzędu uchyla uchwałę zespołu adwokackiego sprzeczną z prawem, przy czym może także z urzędu uchylić lub zmienić uchwałę zespołu adwokackiego ze względu na wymagania interesu społecznego. Jest to uprawnienie z tytułu nadzoru, które przysługuje radzie adwokackiej w stosunku do uchwał zespołów adwokackich analogicznie do uprawnień z art. 60 u. o u.a., jakie przysługuje Naczelnej Radzie Adwokackiej w stosunku do uchwał rad adwokackich, oraz do uprawnienia z art. 14 u. o u.a., jakie przysługuje Ministrowi Sprawiedliwości w stosunku do uchwał wszystkich organów adwokatury z wyjątkiem orzeczeń dyscyplinarnych.

Nie ma podstaw do przyjęcia tezy, że uchwała podjęta w trybie nadzoru już choćby z tego tylko względu nie podlega kontroli instancyjnej. Żaden przepis takiego poglądu nie uzasadnia. Przeciwnie, z art. 12 ustawy wynika reguła kontroli instancyjnej uchwał organu adwokatury dotyczących bezpośrednio poszczególnych osób. Podobnie i z art. 138 k.p.a. wynika zasada kontroli instancyjnej decyzji podjętych w trybie nadzoru.

Ponieważ prawo o ustroju adwokatury przewiduje odwołanie tylko do jednej instancji (art. 26, 43), przeto należy wyjaśnić, czy rada adwokacka, podejmując uchwałę w trybie art. 27, działa jako I, czy też jako II instancja.

Pozornie mogłoby się wydawać, że rada adwokacka działa w tym wypadku w charakterze II instancji, rozpoznaje bowiem uchwały podjęte przez organ adwokatury, jakim jest zebranie zespołu (art. 9 i 24 ustawy). Pogląd taki nie byłby jednak słuszny z następujących względów:

Z przepisów ustawy o ustroju adwokatury wynika, że rada adwokacka przy rozpatrywaniu spraw dotyczących bezpośrednio poszczególnych osób działa z reguły jako I instancja (art. 45 ustawy o ustroju adwokatury). Jedynie w wypadku wskazanym w art. 26 rada działa w charakterze II instancji. W tym charakterze rada działa wyłącznie wskutek wniesienia odwołania od uchwały zebrania zespołu. Dopiero wniesienie odwołania uruchamia działanie mechanizmu instancyjnego (Władysław Siedlecki określa instancyjność jako „system zaskarżenia orzeczeń sądowych”. Zob.: J. Jodłowski, W. Siedlecki: Postępowanie cywilne — Część ogólna, PWN, Warszawa 1958, str. 178).

Jeżeli rada adwokacka rozpoznaje jakiegokolwiek zagadnienie w rezultacie wnoszonego odwołania, to nie działa wówczas w charakterze instancyjnym, lecz z tytułu realizacji uprawnień wynikających bądź z art. 43, bądź też z innych przepisów szczególnych.

Uchwałę z art. 27 rada adwokacka podejmuje z urzędu, a nie w wyniku rozpoznania odwołania. Rada adwokacka nie działa wówczas w charakterze II instancji z tego właśnie powodu, że mechanizm instancyjny nie został w ogóle uruchomiony wskutek braku środka odwoławczego. Tym właśnie różni się sytuacja z art. 27 ustawy w porównaniu z sytuacją z art. 26. Skoro zaś nie ma podstaw do przyjęcia, że w wypadku art. 27 rada działa w charakterze II instancji, to jej uchwała, jeżeli dotyczy bezpośrednio poszczególnych osób (art. 12), jest uchwałą I instancji i od tej uchwały przysługuje — zgodnie z art. 45 — odwołanie do NRA.

Za tym stanowiskiem przemawiają nie tylko powyższe formalnoprawne argumenty, ale także względy natury merytorycznej. Rozpoznając odwołanie od uchwały zespołu (art. 26), rada z natury rzeczy zna zagadnienie oświetlone bardziej wszechstronnie i z różnych punktów widzenia. Ma wówczas do dyspozycji uzasadnienie uchwały zespołu, zawierające argumentację całości bądź większości zebrania zespołu oraz ocenę krytyczną tej argumentacji zawartą w odwołaniu.

Z tych właśnie względów ustawodawca mógł uznać za właściwe, by w tym wypadku nadać radzie adwokackiej charakter II instancji, nie dopatrując się zarazem potrzeby instancyjnej kontroli takiej uchwały rady adwokackiej przez NRA.

Odmienne przedstawia się sprawa przy podejmowaniu przez radę uchwał w trybie art. 27 ustawy. Rada adwokacka ma wówczas jako materiał do oceny tylko treść uchwały zespołu wraz z jej uzasadnieniem.

2. ZASADY STOSOWANIA ART. 19 UST. 4 USTAWY Z DNIA 19.XII.1963 R O USTROJU ADWOKATURY

(uchwała Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 24 września 1964 r.)

Celem przepisu art. 19 ust. 4 u. o u.a., dającego podstawę do wyeliminowania z zespołów adwokackich tych ich członków, którzy utracili zdolność do wykonywania zawodu na skutek upadku sił fizycznych lub umysłowych, jest przede wszystkim konieczność uchronienia ludności od niewłaściwej czy choćby niedostatecznej pomocy prawnej, jaką mogą otrzymać od adwokatów podupadłych na zdrowiu. Z drugiej strony celem tego przepisu jest obrona zespołów adwokackich przed koniecznością wypłacania stałego udziału w dochodach zespołu (wynagrodzenia) tym adwokatom, których stan zdrowia nie pozwala na pracę w zespole na właściwym poziomie i na przyczynianie się — na równi z innymi członkami zespołu — do uzyskiwania przez zespół przychodów.

Podkreślić przy tym należy, że akcja przewidziana w art. 19 ust. 4 u. o u.a. nie powinna być rozumiana jako dyskryminacja starszych adwokatów mająca na celu usunięcie ich z szeregów adwokatury, gdyż nawet w razie uznania ich przez komisje lekarskie do spraw inwalidztwa i zatrudnienia za trwale niezdolnych do wykonywania zawodu pozostają oni nadal na liście adwokatów i mają prawo do świadczeń przewidzianych dla adwokatów.

Aby przepis art. 19 ust. 4 u. o u.a. nie był martwy, natomiast stał się realnym środkiem reformy adwokatury, która to reforma znalazła wyraz w ustawie z dn. 19.XII.1963 r., rady adwokackie powinny jak najrychlej i jak najbardziej wnikliwie przystąpić do stosowania art. 19 ust. 4 u. o u.a. nie tylko do wniosków zainteresowanych zespołów, lecz także z urzędu, z własnej inicjatywy. Zdarzyć się bowiem może, że opacznie rozumiana koleżeńskość będzie mogła skłonić zespół do tolerowania w pracy zespołu adwokata, który wskutek utraty sił fizycznych i umysłowych może wyrządzić poważną krzywdę klientom i dać podstawę do ujemnej oceny pracy adwokatury.

Oczywiście nie można całkowicie trafnie ustalić granicy wieku adwokata, do której zdolny jest on właściwie wykonywać swój zawód, gdyż decydować tu będą indywidualne jego właściwości. Przyjąć jednak można w przybliżeniu, że z reguły (dopuszczając oczywiście wyjątki) w wieku 70 lat następuje znaczne zmniejszenie możliwości wykonywania zawodu, a w wieku 75 lat — zmniejszenie tych możliwości do minimum.

Zapewne zdarzyć się mogą także wypadki utraty przez adwokata — na skutek ułomności fizycznej czy umysłowej — zdolności do wykonywania zawodu niezależnie zgoła od wieku.

Mając powyższe na względzie, rady adwokackie powinny przeprowadzać dokładne analizy stanów osobowych zespołów i kierować odpowiednie wnioski wraz z wymaganymi załącznikami do komisji lekarskich do spraw inwalidztwa i zatrudnienia (KIZ) celem przeprowadzenia badania stopnia niezdolności do wykonywania zawodu, a to zgodnie z okólnikiem nr 33 Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dn. 2 czerwca 1964 r. znak: Np 010-13/64, którego odpis załącza się niżej:

**Zakład Ubezpieczeń Społecznych
w Warszawie**

OKÓLNIK Nr 33

z dnia 2 czerwca 1964 roku

znak: Np 010-13/64

**w sprawie badania członków zespołów adwokackich przez komisje lekarskie
do spraw inwalidztwa i zatrudnienia**

W związku z art. 19 ust. 4 ustawy o ustroju adwokatury z dnia 19 grudnia 1963 roku (Dz. U. Nr 57, poz. 309) oraz § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 12 marca 1960 roku w sprawie orzekania o inwalidztwie osób nie będących pracownikami oraz osób nie ubiegających się o zaopatrzenie rentowe (Dz. U. Nr 16, poz. 94), zarządza się, co następuje:

1. Komisje lekarskie do spraw inwalidztwa i zatrudnienia, zwane dalej komisjami lekarskimi, przeprowadzają badania członków zespołów adwo-

- kackich celem ustalenia stopnia niezdolności do wykonywania zawodu, o czym mowa w art. 19 ust. 4 ustawy o ustroju adwokatury.
2. Badania osób, o których mowa w pkt 1, przeprowadza się wyłącznie na wniosek wojewódzkich rad adwokackich, które do tego wniosku powinny dołączyć wywiad zawodowy o warunkach pracy. Dokumentacji lekarskiej natomiast żądają od badanego wydziały orzecznictwa inwalidzkiego.
  3. Badania członków zespołów adwokackich dla ustalenia stopnia niezdolności do wykonywania zawodu są bezpłatne. Osobom tym przysługuje zwrot kosztów podróży na badanie.
  4. Komisja lekarska przeprowadza badanie w myśl obowiązujących zasad i orzeczenie sporządza na druku N-1a. W uzasadnieniu orzeczenia komisja musi odpowiedzieć na pytanie, czy u badanego stwierdzono trwałą niezdolność do wykonywania zawodu.
  5. Przez trwałą niezdolność do wykonywania zawodu adwokata w zespole rozumie się stałe naruszenie sprawności organizmu, które czyni badanego niezdolnym do wykonywania tego zawodu.
  6. Po wydaniu i uprawomocnieniu się orzeczenia, wypis z treści tego orzeczenia na druku N-16 wysyła się do osoby zainteresowanej oraz do wojewódzkiej rady adwokackiej, na której wniosek badanie było przeprowadzone. W wypadku wniesienia odwołania do WKIZ wypis z treści orzeczenia przesyła się do wojewódzkiej rady adwokackiej po wydaniu orzeczenia przez wojewódzką komisję lekarską.
  7. Postanowienia okólnika wchodzą w życie z dniem podpisania.

ORZECZNICTWO SĄDU NAJWYŻSZEGO **W SPRAWACH ADWOKACKICH**

WYROK

z dnia 23.V.1964 r.

(R. Adw. 94/63)

Adwokata można pociągnąć do odpowiedzialności dyscyplinarnej na zasadzie przepisu art. 87 ust. 1 u. o u.a. (Dz. U. Nr 8/59, poz. 41) tylko za czyny popełnione po wpisie na listę adwokatów.

Jednakże przepis art. 87 ust. 2 u. o u.a., jako przepis wyjątkowy, stwarza podstawę do pociągnięcia adwokata do odpowiedzialności za czyny popełnione przed wpisem na listę adwokatów, ograniczając jedynie ściga-

nie do wymierzenia kary dyscyplinarnej wydalenia z adwokatury za czyny, które stanowiłyby przeszkodę do wpisu, ale nie były znane radzie adwokackiej w chwili dokonywania wpisu na listę adwokatów.

Sąd Najwyższy w Warszawie, po rozpoznaniu w dniu 23 maja 1964 r. sprawy adwokata J. B. z powodu rewizji nadzwyczajnej założonej przez Ministra Sprawiedliwości od orzeczenia Wyższej Komisji Dyscyplinarnej do spraw adwokatów z dnia 22 czerwca 1963 r. WKD 69/63 i orzeczenia Wojewódzkiej Komisji Dyscyplinarnej Izby Adwokackiej w G. z dnia 17